

4.13. Considerem a $\mathbb{R}^4$ els subespais vectorials donats per

$$\rightarrow H = \{ (x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 \mid x - y + z = 0, y + z + t = 0, x + 2z + t = 0 \} \text{ o bé : } H = \begin{cases} x - y + z = 0 \\ y + z + t = 0 \\ x + 2z + t = 0 \end{cases}$$

$$\rightarrow F_a = \langle (1, 1, 2, 1), (0, 2, 0, 1), (-1, 3, a, 1) \rangle.$$

(i) Bases de cada un d'ells, segons el valor del paràmetre a .

$$F_a = \langle (1, 1, 2, 1), (0, 2, 0, 1), (-1, 3, a, 1) \rangle$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \\ -1 & 3 & a & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & 4 & 2+a & 2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 2+a & 0 \end{pmatrix}$$

El subespai generat pel conjunt dels primers vectors és el mateix que el subespai generat pel conjunt dels últims vectors.

$$\rightarrow \text{base de } F_a \rightarrow \text{Si } a = -2 \rightarrow \{ (1, 1, 2, 1), (0, 2, 0, 1) \}$$

$$\rightarrow \text{Si } a \neq -2 \rightarrow \{ (1, 1, 2, 1), (0, 2, 0, 1), (0, 0, 2+a, 0) \} = \{ (1, 1, 2, 1), (0, 2, 0, 1), (0, 0, 1, 0) \}.$$

$$H = \begin{cases} x - y + z = 0 \\ y + z + t = 0 \\ x + 2z + t = 0 \end{cases} \xrightarrow{F_3 = F_3 - F_1} \begin{cases} x - y + z = 0 \\ y + z + t = 0 \\ y + z + t = 0 \end{cases} \Rightarrow \text{graus de llibertat} = n^\circ \text{ incògnites} - n^\circ \text{ equacions independents.}$$

$\Rightarrow$ Tindrem dos graus de llibertat.

Agafem com a variables z i t .

$$\rightarrow t = 1, z = 0$$

$$(-1, -1, 0, 1)$$

$$\rightarrow t = 0, z = 1$$

$$(-2, -1, 1, 0)$$

$$\Rightarrow \text{Base de } H: \{ (-2, -1, 1, 0), (-1, -1, 0, 1) \}.$$

(ii) Trobem equacions per F_a , segons els valors del paràmetre a .

(1) F_a ($a = -2$)

$$F_a = \langle (1, 1, 2, 1), (0, 2, 0, 1) \rangle$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \\ x & y & z & t \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & y-x & z-2x & t-x \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & \underbrace{z-2x}_0 & \underbrace{t-\frac{y+x}{2}}_0 \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \text{Equacions de } F_a (a = -2) = \begin{cases} z - 2x = 0 \\ t - \frac{y+x}{2} = 0 \end{cases}$$

(2) F_a ($a \neq -2$)

$$F_a = \langle (1, 1, 2, 1), (0, 2, 0, 1), (0, 0, 1, 0) \rangle$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ x & y & z & t \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & y-x & z-2x & t-x \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & z-2x & t-\frac{y+x}{2} \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \text{Equació de } F_a (a \neq -2) = t - \frac{y+x}{2} = 0 //$$

(iii) Trobem els subespais $H \cap F_a$ i $H + F_a$ en cada cas. Donem-los per equacions implícites i determinem bases de cada un d'ells.

F_{-2} : $\bullet H \cap F_{-2}$

$$\begin{cases} x - y + z = 0 \\ y + z + t = 0 \\ x + 2z + t = 0 \\ -x - y - 2t = 0 \\ -2x + t = 0 \end{cases} \begin{matrix} H \\ F_{-2} \end{matrix} \Rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \\ -1 & -1 & 0 & -2 \\ -2 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & -2 & 1 & -2 \\ 0 & -2 & 3 & 0 \end{pmatrix} \rightarrow$$

$$\rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 5 & 2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 6 \end{pmatrix} \Rightarrow \text{Solució: } \underline{\underline{x=y=z=t=0}}$$

$$H \cap F_{-2} = \{ (0, 0, 0, 0) \} \rightarrow \dim \underline{0}.$$

$$\bullet H + F_{-2}: \text{Per Grassmann: } \Rightarrow \dim(H + F_{-2}) = \dim(H) + \dim(F_{-2}) - \dim(H \cap F_{-2})$$

$$\Rightarrow \dim(H + F_{-2}) = \underset{(2)}{4} - \underset{(2)}{0} = \underline{4}$$

$$\Rightarrow H + F_{-2} = \mathbb{R}^4 \rightarrow \text{base canònica}$$

$\rightarrow$ no tenim equacions.

$\Rightarrow$ Si el subespai té la mateixa dimensió que l'espai $\rightarrow$ necessàriament és l'espai (base canònica) (no tenim equacions)

Fa:

• $H \cap Fa:$

$$\begin{cases} x - y + z = 0 \\ y + z + t = 0 \\ x + 2z + t = 0 \\ -x - y - 2t = 0 \end{cases} \begin{matrix} H \\ \\ Fa \end{matrix}$$

$$\rightarrow \begin{cases} x - y + z = 0 \\ y + z + t = 0 \\ -2y + z - 2t = 0 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x - y + z = 0 \\ y + z + t = 0 \\ 3z = 0 \end{cases}$$

Signi $t=1$ $(-1, -1, 0, 1)$

$H \cap Fa = \{(-1, -1, 0, 1)\}$. $\dim = 1$.

Per Grassman: $\dim(F_a + H) = \underbrace{\dim(F_a)}_{(3)} + \underbrace{\dim(H)}_{(2)} - \underbrace{\dim(F_a \cap H)}_1 \Rightarrow$

$\Rightarrow \dim(F_a + H) = 3 + 2 - 1 = 4 \Rightarrow$ estem a $\mathbb{R}^4$.

$\Rightarrow F + H = \mathbb{R}^4$. $\rightarrow$ base canônica

$\rightarrow$ no linear equations.